

Prosjektplan Nesna

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- MARIUS JOHNSBORG, signert 06.05.2024 med ID-Porten: BankID

Det signerte dokumentet inneholder

- En forside med informasjon om signaturene
- Alle originaldokumenter med signaturer på hver side
- Digitale signaturer

Dokumentet er forseglet av Posten Norge

Signeringen er gjort med digital signering levert av Posten Norge AS. Posten garanterer for autentisiteten og forseglingen av dette dokumentet.

Slik ser du at signaturene er gyldig

Hvis du åpner dette dokumentet i Adobe Reader, skal det stå øverst at dokumentet er sertifisert av Posten Norge AS. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke er endret etter signering.

1 FAKTA OM OPPDRAGET

FORMÅL

Hensikten med forvaltningsrevisjonen er å vurdere om Nesna Kommunes internkontroll på overordnet nivå er i samsvar med lov, forskrift og anerkjente metoder. Prosjektet skal bidra til at kommunene får kunnskap og informasjon om svakheter for å bedre egen internkontroll.

PROBLEMSTILLINGER

- Har kommunen et system for internkontroll på overordnet nivå?
- Hva er kommuneledelsens vurdering av egen internkontroll?

TIDS- OG RESSURSBRUK

Timeforbruk: 260

Rapport til sekretær: 01.02.2025

OPPDRAGSANSVARLIG REVISOR

Marius Johnsborg

Marius.Johnsborg@revisjonmidtnorge.no

Tlf. 97 65 74 49

2 MANDAT

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Nesna kommune bestilte den 26.02.2024, sak 04/2024, knyttet til temaet internkontroll. Revisjon Midt-Norge ble bedt om å legge frem en prosjektplan med bakgrunn av signaler som ble gitt i møtet. Grunnlaget for kontrollutvalgets diskusjon var et introduksjonsnotat om internkontroll. Det ble vist til et mulig prosjektdesign og tentativ metodebeskrivelse. Kontrollutvalget uttrykte ønske om at revisor vektlegger en god prosess, og læringseffekter av denne, ved gjennomføring av revisjonsarbeidet.

Det ble gjennomført en forvaltningsrevisjon om internkontrollen i Nesna kommune i 2018. Denne revisjonen vil delvis være en oppfølging.

2.2 Bakgrunnsinformasjon

2.2.1 Om internkontroll i lovverket

Kommunedirektøren skal i henhold til kommunelovens § 13-1 lede den samlede kommunale administrasjonen, med de unntak som følger av lover, og innenfor de instruksjer, retningslinjer eller pålegg kommunestyret gir.

I henhold til § 25-1 i kommuneloven skal kommuner og fylkeskommuner ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren er ansvarlig for internkontrollen. Den skal være systematisk og tilpasset virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Kommunedirektøren skal etter denne paragrafen:

- utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering.
- ha nødvendige rutiner og prosedyrer.
- avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik.
- dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig.
- evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

I henhold til § 25-2 i kommuneloven skal kommunedirektøren rapportere til kommunestyret om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.

Internkontrollen etter kommuneloven fra 01.01.2020 gjelder administrasjonens virksomhet. Det omfatter alt som er innenfor ansvarsområdet til kommunedirektøren. Sammenlignet med tidligere kommunelov gis det mer utfyllende bestemmelser om hensikt, innhold og omfang, men kravet er likevel forholdsvis overordnet.

Det finnes også særlovverk og forskrifter som inneholder reguleringer som setter krav til internkontrollen i en kommune. Eksempler kan være Helse- omsorgstjenesteloven (med kvalitetsforskriften), arbeidsmiljøloven, barnevernloven osv. I denne revisjonen vil det ikke bli benyttet revisjonskriterier fra særlovverk.

2.2.2 Veiledninger og metoder

Det er laget flere veiledninger for hvordan internkontrollen i en kommune bør bygges opp. De som er mest brukt er KS sin veileder *Orden i eget hus* (KS, 2020) og KMD sin veileder fra 2021 (Regjeringen.no¹).

Det finnes mye litteratur som beskriver ulike metoder for internkontroll. Dette fordi internkontroll har en grenseflate mot generell virksomhetsstyring. Ulike metoder for ledelse kan dermed brukes som metoder for å opprettholde internkontrollen i en kommune. Eksempler kan være Cosorammeverket² og ISO 9001³ (kvalitetsledelse).

2.2.3 Suksesskriterier for god internkontroll

KS gir i sin artikkel «tre råd på veien mot intern kontroll»⁴ noen suksesskriterier for hvordan en kommune kan lykkes med tilstrekkelig internkontroll.

- Mer formalisert internkontroll

I dette ligger avklart roller og ansvar i organisasjonen, og at dette er skriftliggjort. Mer formalisering betyr også mer skriftlighet, dvs dokumentasjon. Dette gjelder vedtak og beslutninger, både i tjenesteyting, myndighetsutøvelse og som arbeidsgiver.

¹ [Veileder om kommunelovens internkontrollbestemmelser - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/internkontroll-i-kommunesektoren/id2876831/) (https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/internkontroll-i-kommunesektoren/id2876831/)

² [COSO ERM - Helhetlig Risikostyring \(sammendrag\) - IIA](https://iia.no/product/helhetlig-risikostyring-sammendrag/) https://iia.no/product/helhetlig-risikostyring-sammendrag/

³ [Ledelsessystemer for kvalitet - ISO 9001 \(standard.no\)](https://standard.no/fagomrader/kvalitetsstyring---iso-9000/ledelsessystemer-for-kvalitet--iso-9001/), https://standard.no/fagomrader/kvalitetsstyring---iso-9000/ledelsessystemer-for-kvalitet--iso-9001/

⁴ [Tre råd på veien mot intern kontroll - KS](https://www.ks.no/fagomrader/demokrati-og-styring/internkontroll/tre-rad-pa-veien-mot-intern-kontroll/) https://www.ks.no/fagomrader/demokrati-og-styring/internkontroll/tre-rad-pa-veien-mot-intern-kontroll/

- Bedre sammenheng mellom internkontroll og øvrig ledelse og styring

God internkontroll handler i stor grad om god ledelse, organisering og styring av virksomheten. Kommunedirektørens rolle som pådriver i arbeidet, er avgjørende for at kommunen skal lykkes med styrking av internkontrollen. Styrking av internkontroll handler om endring, utvikling og læring. Ledere og medarbeidere på alle nivå er derfor viktig i forbedringsarbeidet.

- Mer risikobasert internkontroll

Å arbeide risikobasert betyr å ha oppmerksomhet på hva som kan gå galt, og deretter gjøre det som er nødvendig for å redusere risikoen til et akseptabelt nivå. Merk at dette også gjelder arbeidet med internkontrollen i seg selv, ikke bare i tilknytning til tjenesteleveranser.

3 PROSJEKTDESIGN

3.1 Problemstillinger

1. Har kommunen et system for internkontroll på overordnet nivå?
2. Hva er kommuneledelsens vurdering av egen internkontroll?

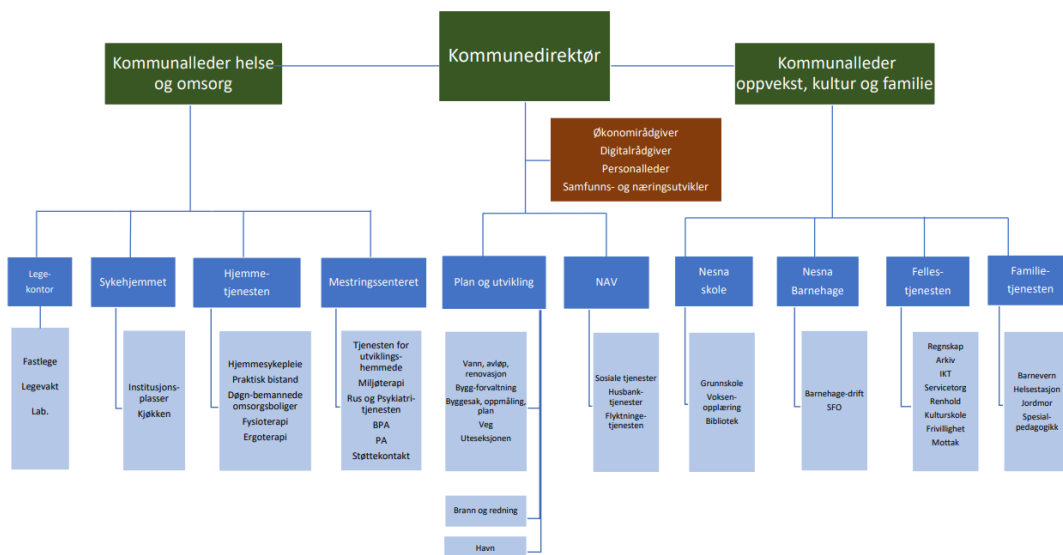
Besvarelsen på første problemstilling vil bygge på vurderinger opp mot revisjonskriterier. Andre problemstilling vil bli besvart med en beskrivelse av kommunens egen vurdering av internkontrollen.

3.2 Avgrensning

Revisjonen vil avgrenses til å treffe organisasjonen på ledernivå.

Det vil ikke bli hentet revisjonskriter fra særlovverk.

3.3 Kommunens organisering (Revidert part)

Kilde: www.nesna.kommune.no

Figur 1 - Organisasjonskart over Nesna kommune, vedtatt juni 2023

Forvaltningsrevisjonen vil rette seg mot kommunens samlede ledelse. Ideelt sett skulle revisjonen ha involvert alle ansatte i kommunen. Dette blir ikke gjort pga tid- og ressurs hensyn. Valget av å involvere ledere i stor grad knyttes til at engasjerte ledere ansees som et suksesskriterier for implementering av god internkontroll. Det vil være naturlig å hente informasjon fra enkelte medarbeidere, eksempelvis tillitsvalgte og hovedverneombud.

3.4 Kilder til revisjonskriterier

Revisjonskriterier er krav, normer og/eller standarder som revidert part blir vurdert opp mot i en forvaltningsrevisjon. Disse er som regel hentet fra lov, forskrifter og beskrivelser av anerkjente standarder.

I denne forvaltningsrevisjonen vil revisor mest trolig utlede kriterier fra

- Kommuneloven
- KS: Orden i eget hus – veileder i internkontroll
- Kommunal og moderniseringsdepartementet: Internkontroll i kommunesektoren – Veileder.
- DFØ: Veileder i internkontroll
- Metodisk faglitteratur, eksempelvis: COSO-rammeverk, balansert målstyring eller ISO-standarder.

3.5 Metoder for innsamling av data

Forvaltningsrevisjonen blir gjennomført etter standarden RSK 001, som definerer god revisjonsskikk for forvaltningsrevisjoner i Norge etter forskrift om revisjon § 7. En kombinasjon av metoder bidrar til å styrke påliteligheten i funn og konklusjoner.

Formalitetskravet står sterkt i gjennomføring av internkontroll. Revisor vil derfor hente inn og gjennomgå relevante dokument, slik som delegeringer, rutiner og prosedyrer og dokumentasjon på registrering samt oppfølging av avvik. Kommunene har som regel støttesystemer til internkontrollen. Eksempler på dette er avvikssystem, rutinearkiv, målstyringssystemer osv. Normalt får revisor tilgang til disse ved en revisjon. Revisor kan da få direkte innblikk og dokumentasjon på at internkontrollsystemet fungerer som tiltenkt.

For å få innsikt og dybdekunnskap i kommunens praksis vil det bli gjennomført intervjuer. Forutsatt at skriftlige rutiner er etablert, vil intervju søke å få frem i hvilken grad rutinene følges opp i praksis. Aktuelle intervjuobjekt er kommunedirektør, kommunalsjefer og eventuelt tillitsvalgte. For å utnytte læringsperspektivet i revisjonen kan deler av intervjuene være av motiverende karakter. Det kan bli aktuelt å gjennomføre en spørreskjemaundersøkelse der alle ledere i organisasjonen deltar. Spørreundersøkelsen har til hensikt å la organisasjonen selv vurdere sin egen internkontroll. Vurderinger som blir gjort vil kunne oppsummeres, og danne et bilde av statusen på internkontrollen til kommunen samlet sett. Undersøkelsen kan også brukes som en benchmark for senere målinger. Det kan danne grunnlaget for et systematisk arbeid for å øke etterlevelsen av lovverket, og en kontinuerlig forbedring av internkontrollen i kommunen. Med metoden vil kommunene kunne sammenligne seg med andre som velger å bruke samme metodikk. Revisor vil ikke kunne konkludere ut fra spørreundersøkelsen alene, men funnene kan vurderes i lys av konklusjonene til første problemstilling. Revisor ønsker å legge opp spørreundersøkelsen slik at den dekker de fleste perspektiv av internkontrollen, og at deltakere sitter igjen med en læringseffekt etter at undersøkelsen er fullført.

4 PROSJEKTORGANISERING

4.1 Prosjektteam

Oppdragsansvarlig revisor	Marius Johnsborg, Revisjon Midt-Norge
Prosjektmedarbeider	Marit Ingunn Holmvik, Revisjon Midt-Norge
Kvalitetssikrer	Anna Ølnes, Revisjon Midt-Norge
Kvalitetssikrer	Arve Gausen, Revisjon Midt--Norge

4.2 Milepælsplan

Bestillingsdato	26.02.24
Prosjektplan til sekretær	01.05.24
Oppstartsmøte	15.08.24
Rapport til uttalelse	12.12.24
Rapport til sekretær	01.02.25

Steinkjer 11.04.2024

Marius Johnsborg

Revisjon Midt-Norge

VEDLEGG 1: UAVHENGIGHETSERKLÆRING

		PM Revisjon Midt-Norge
Prosjekt nr: RF 1289	Kommune: Nesna	
Vurdering av uavhengighet - revisors egen vurdering i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekt:		
Internkontroll i barneverntjenesten		
Hovedreferanse: Kommuneloven § 24-4 Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3 RS 200 -- Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4 RS 220 -- Vilkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13 RS 300 -- Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6 Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8		
Ansettelsesforhold:	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA</i>	
Medlem i styrende Organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte kommune deltar i.</i>	
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>	
Nærstående	<i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.</i>	
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p><i>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i></p>	
Tjenesten under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>	
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede opptre ikke som fullmektig for ovenfor nevnte kommune.</i>	
Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.</i>	
Steinkjer 10.04.24		
Marius Johnsborg Forvaltningsrevisor		

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidt norge.no

Dokumentet er signert digitalt av:

- MARIUS JOHNSBORG, 06.05.2024

Forseglet av

Posten Norge